

NADALJNJE POSODOBLJANJE VZGOJNOIZOBRAŽEVALNEGA DELA V OSNOVNI ŠOLI

SKRB ZA ŠOLSKE KNJIŽNICE

Zavod za šolstvo SR Slovenije je pred kratkim izdal publikacijo OSNOVNA ŠOLA – VSEBINA VZGOJNOIZOBRAŽEVALNEGA DELA. Delo je sicer strokovno vezano predvsem na učiteljstvo in tega tudi zadoljuje, da ga sistematično uvaja v svojo vsakdanjo prakso; je pa tudi splošnega družbenega pomena in vsaj v nekaterih elementih bo verjetno zanimalo tudi naše bralce.

Že Splošni del prinaša več prečiščenih načel o vzgojnoizobraževalnih smotrih in temeljnih prvinah osnovne šole ter njih uresničevanja. Tu že prihajajo do izraza razvojni koraki naše samoupravne socialistične družbe zadnjih let.

Novi predmetnik in učni načrti bodo v šolskem letu 1973/74 zaživel v prvih štirih razredih, od šolskega leta 1974/75 pa postopno v naslednjih razredih.

Izjemi bosta nova učna načrta (ne pa predmetnik) za telesno vzgojo in družbeno moralno vzgojo, ki bosta uvedena že v šolskem letu 1973/74 v vseh razredih.

Osnovni del predmetnika ni revolucionarno spremenjen, saj ostajajo v njem vsi dosedanje predmeti, le število tedenskih ur za posamezni razred ali predmet se prilagaja načelu, naj učenec z neposrednim delom v razredu ne bo zaposlen več kot 25 učnih ur tedensko (v višjih razredih). Novost pa je tudi v tem, da postajajo njegovi dodatni, a sestavni deli dopolnilni in dodatni pouk, zborovsko petje, gospodinjstva praksa, druge prostovoljne dejavnosti in razredne ure. Tako bo sicer učenec tudi odslej v šoli več kot po „klasičnem“ predmetniku, vendar bo (razen glede dopolnilnega pouka) prostovoljno hitreje ugotavljal, razvijal in usmerjal svoje interese, sposobnosti, ustvarjalnost in iniciativnost, poglobljal in širil svoje znanje, povezoval teorijo s prakso, razvijal svoje kulturne in delovne navade, smisel za kolektivno delo in življenje, se vključeval v proizvodno in družbeno koristno delo, se udeleževal v družbeno življenje ter se navajal na smotno izkoriščanje prostega časa, na vedro, zbrano življenje in na telesno ter duševno rekreacijo. Tu bosta prišli do polne veljave predvsem pionirska in mladinska organizacija.

O novih učnih načrtih za posamezne predmete in razrede seveda v taki kratki informaciji ni mogoče reči več kot to, da

so njihovi sestavljali imeli pred oči nadaljnje izpopolnjevanje dosedanjih načrtov, ob razvoju teorije in prakse zadnjega desetletja sem. Posebej se ne kaže spregovoriti o njih kaj več tudi zato, ker uvajanje velike spremembe pri matematiki spremljamo že dve leti in jo vse druge oz. naslednje spremembe po teži ne bodo dosegle, čeprav jih bo čutili domala vsako uro pri vsakem predmetu v več smereh. O tem je govor v poglavju življenje in delo osnovnih šol. Že priprava otrok na vstop v osnovno šolo postaja sedaj nujnost, ki jo publikacija razčlenjuje v njeni dolgoročni vlogi. Zlasti pa so pomembni nadaljni poudarki dela na šolah: od oblik uveljavljanja bodoča šola predvsem skupinsko in individualno delo, od metod pa daje vsega poudarka načelu, da velja mladega človeka predvsem usposobiti za samostojno delo, ki naj ga pelje do novih spoznanj ob trajnem izpopolnjevanju in naraščajočih virih informacij. Pri tem mora osnovna šola intenzivneje oblikovati učne in delovne navade z vsemi sodobnimi tehnikami, ki so šoli ob sposobnosti učiteljev in opremljenosti zavodov na razpolago v danih možnostih.

Tudi preverjanje in ocenjevanje znanja zahteva nenehno poglobljanje učiteljevega strokovnega in pedagoškega znanja. Teorija je že prišla do spoznanja, da mora ponavljanje razreda postati izjemem pedagoški

ukrep, ki ga je mogoče uporabiti šele takrat, ko so vse druge možnosti že izkoriščene. Poleg že preizkušenih in sedaj normiranih pogledov na dopolnilni in dodatni pouk ter na podaljšano bivanje v šoli je treba omeniti vso skrb za šolske svetovne službe. V okviru enega ali več učnovzgojnih zavodov naj bi delovali psiholog, pedagog in socialni delavec kot stalna šolska strokovna služba, ki bi po potrebi vključevala tudi druge strokovnjake, npr. zdravnike, logopede ipd. Potrebno povečano skrb posveča publikacija tudi vlogi šole pri šolskem in poklicnem usmerjanju, vzgoji za samoupravljanje, zdravstvenemu varstvu in vzgoji učencev, sodelovanju šole z domom ter javni in kulturni dejavnosti šole v krajevni skupnosti. Na koncu uvaja publikacija še eno novost: skrb za šolske knjižnice, ki naj intenzivneje prispevajo k oblikovanju učenčevega odnosa do knjige in uvajanju v ta svet potrebnega koristnega in lepega.

Praksa bo pokazala, ali bo bogastvo teorije in izkušenj iz te publikacije dalo svoj prispevek k tistemu, kar želimo dati mladim rodovom: vsestransko bogatejši jutrišnji dan. Da publikacija vseskozi preveva ta rdeča nit, o tem ni dvoma. Od vseh nas pa je odvisno, če bomo to uresničili. Da, od vseh nas. Učiteljstvo je pripravljeno in se bo tudi sproti spoprijemalo z novostmi, vsi drugi družbeni vzgojni dejavniki pa bodo morali dati učiteljstvu več kot podporo, postati bodo morali vse bolj vsestranski sodelavci vzgojnoučnega procesa, tj. procesa, ki je sestavni del razvoja vse naše družbe.

TOTRA

LJUBLJANA, TRPINČEVA 39

● TOVARNA POZAMENTERIJE
IN IZDELKOV IZ PLASTIKE

VEČ PROSTORA ZA MALČKE IN CICIBANE

Enota vzgojnovarstvenega zavoda Angelca Očepk-Selo je predvidena za vzgojo in varstvo 80 otrok, vendar se jih v tem vrtcu stiska precej več. To so ugotovili že leta 1969, kajti na tem področju so rastle nove stolpnice kot gobe po dežju, priseljevale so se nove družine z majhnimi otroki in njihove mame so morale na delo kljub stiski v vrtcu.

Občani Ljubljane so se novembra leta 1971 na referendumu odločili, da bodo s samopriskvkom prispevali k pospešeni gradnji osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov. Program, ki je uzakonjen v odloku skupščin ljubljanskih občin in mestne skupščine o uvedbi samopriskvka, obsega deset novih šol s telovadnicami, 6 prizidkov k šolam s telovadnicami, 3 prizidke k šolam brez telovadnic, 4 telovadnice, eno vzgojno posvetovalnico in eno posebno šolo, devetnajst novih vzgojnovarstvenih zavodov in pet prizidkov oziroma adaptacij k vzgojnovarstvenim zavodom.

Če bi program bolj razčlenili, bi videli, da dobi enota Selo prizidek za 80 otrok, ki naj bi bil zgrajen v zadnji fazi gradnje leta 1975. Toda ali bomo ponovili napako in spet prizidali že tako premajhnemu vrtcu le prostor za osemdeset otrok, ko pa so potrebe že dosti večje?

Ludvik Pečar, predsednik gradbenega odbora, je povedal: „Problem je že tako pereč, da je pametneje zidati nov vrtec, v

katerem bi našlo varno zavetje, ko so starši na delovnih mestih, 120 dojenčkov in predšolskih otrok!“ Komisija Soseske, krajevne skupnosti in zastopnik občine pa so sklenili pri enoti Selo razširiti dvorišče, da bodo tudi ti otroci deležni med svojim vsakodnevnim bivanjem v vrtcu sproščene igre na zelenici. Akcija za nov vrtec je v teku. Gradbeni odbor je prosil Sosesko za dodelitev prostora na vogalu med Zaloško in Pokopališko cesto za bloki. Ta prostor je bil prvotno predviden za gradnjo osnovne šole, vendar bo le-ta zgrajena v novem Štepanjskem naselju. Soseska je dala svoje soglasje in je predlog posredovala Ljubljanskemu urbanističnemu zavodu, ki izdeluje program načrtovanja Most. Sklenjeno je bilo, da ostane ta predel rezerviran za predšolske otroke, pa tudi za šolsko mladino. Soglasje za gradnjo novega vrtca mora dati še upravni odbor sklada za izgradnjo šol in vzgojnovarstvenih zavodov pri Temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana. Investicije za nov vrtec bi zbrali iz samo-

prispevka (toda le toliko, kolikor jih je bilo namenjenih za prizidek enote Selo), sredstev občine Moste-Polje, morda bi dodala še nekaj TIS Ljubljana, vsekakor pa bo treba počakati na dotok sredstev.

Gradbeni odbor se še ni dokončno odločil, ali naj bi bil novi vrtec klasična ali montažna gradnja, verjetno pa se bodo odločili in bodo prevzeli načrt po že zgrajenem vrtcu z možnimi popravki, kar bi vsekakor pocenilo gradnjo. Ukvarjajo se s predlogom načrta inž. Dobrina, ki je bil projektant enote Selo. Verjetno se bodo odločili za istega izvajalca, tj. za gradbeno podjetje Pionir, ki je zgradilo tudi vrtce Selo.

In cena gradnje? Pri sedanjih cenah bi veljal prostor za enega otroka 2,5 milijona starih dinarjev, vendar cene rastejo in treba se bo sproti prilagajati novim.

Gradbeni odbor meni, da bodo v letošnjem letu zbrali vse potrebne načrte in dokumentacijo, prihodnje leto bi zbrali vire sredstev, leta 1976 pa bi pričeli z gradnjo. Z novim vrtcem se bo uresničil delček naše želje, da bi imeli vsi otroci enake pogoje za napredek in svoj osebni razvoj, ne glede na to, ali izhajajo iz gmočno šibkejše ali bogatejše družine.

ZMAGA GLOGOVAC

MOST ČEZ SAVO

Na obnovljenem šentjakobskem mostu je dovoljen promet v obe smeri

Čeli obnovljati 23. julija so 7. avgusta spet odprli za ves promet.

Šentjakobski most čez Savo med Sneberji in Šentjakobom, ki so ga delavci cestnega podjetja Ljubljana za-

čeli obnovljati 23. julija so 7. avgusta spet odprli za ves promet.

stu so opravili za silo in začasno, ker bo leta 1975 zgrajen nov most. Sedaj je dovoljen promet v obe smeri, vendar se na njem ne smeta srečati dve vozili, ker vzdrži le 10 ton obremenitve.

TVD PARTIZAN ZALOG

OFENZIVA NA VSEJ ČRTI

USPELA AKCIJA, KI PA SE NITI DOBRO ZACELA NI – PREBIVALCI Z OBMOČIJ ZALOGA, SP. KASLIJA IN PODGRADA IMAJO RAZUMEVANJE ZA ŠPORTNO DEJAVNOST; NI JIM VSEENO ALI DRUŠTVA IMAJO DENAR IN PROSTORE ZA SVOJO DEJAVNOST

Člani UO TVD Partizan Zalog se zavedajo, da rabijo za svojo dejavnost ogromna denarna sredstva. Tisto, kar dobijo od ObZTK Moste-Polje, je prava miloščina in ne zagotavlja obstoja niti ene sekcije. Seveda ne moremo mimo KS Zalog, ki nudi Partizanu vso podporo (dejali bi moralno in denarno). Zato je odbor pričel veliko propagandno akcijo evidentiranja novih aktivnih in podpornih članov. Kljub začetni akciji, ki je predvidena do konca tega leta, so dobili s terena od prebivalcev ok. 200.000 starih dinarjev. V programu akcije so zajeta tudi številna podjetja s svojimi prispevki v obliki oglasov na plakatih. Največ pričakujejo od tovarne kemičnih izdelkov iz Podgrada – ARBO, ki jim je do zdaj še največ pomagala.

NAMIZNI TENIS

Na prvi seji novega odbora je TVD Partizan sprejel predlog

in prvenstvu Zaloga. To pa predstavlja tudi 7.700 dinarjev stroškov.

SMUČARSKA SEKCIJA

V predračunu smučarske sekcije za novo sezono 1973/74 zasledimo široko pestrost, torej ne samo smučarskih skokov. V novi sezoni bi radi dokončno dogradili skakalnico v Mrzli dolini; manjka predvsem opažni les. Nabaviti nameravajo 10 parov skakalnih smuč, klubske drese, udeležili bi se predsezonskega preglednega treninga v Logatcu ali Planici, priredili meddruštvene skoke na svoji skakalnici ter se udeležili nekaj tekmovanj v go-



Stane Matjažič, predsednik KS Zalog: vso podporo dejavnosti TVD Partizan

tekmovanj v novi koledarski tekmovalni sezoni 1973/74. Namiznoteniška sekcija ima predvidenih 20 tekmovanj, in to v III. ligi SRS moški ekipno, kvalifikacije za VI. ligo SRS moški ekipno, dalje udeležbo na republiških turnirjih za pionirje, mladince ter člane, tekmovanje za jugoslovanski pokal, prvenstvo občine Moste-Polje



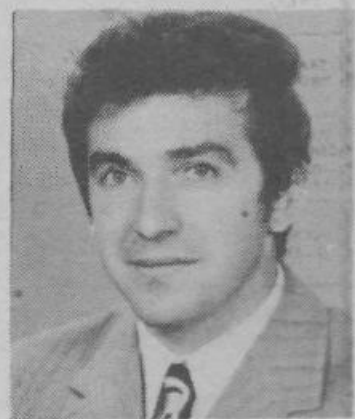
Vilko Sluga, predsednik TVD Partizan: pri uresničitvi našega programa računamo na pomoč Založanov in delovnih organizacij

steh. V rekreativno dejavnost pa bi zajeli organizacijo nedeljskih tečajev alpskega smučanja ter smučarskega pohoda oziroma turnega smuka Zalog-Janče-Jevnica.

Kot smo zvedeli od vodje smučarske sekcije Jožeta Modra rabijo za svojo dejavnost ok. 15.000 dinarjev. Njihov program je bil sprejet tudi s strani TVD Partizan Zalog.

NOVO! ŠPORTNO-REKREATIVNA DEJAVNOST V OKVIRU TVD PARTIZAN ZALOG

Na predlog številnih občanov in vodstva TVD Partizan Zalog



Franci Židan, sekretar TVD Partizan Zalog: letos moramo urediti vsaj eno zunanje igrišče

bo v letošnji sezoni zaživila v okviru tega društva in pod vodstvom profesorja telesne vzgoje Rajka Židana športno-rekreativna dejavnost za vse tiste prebivalce, ki se s športom ne mislijo ukvarjati tekmovalno, temveč predvsem rekreativno.

Gre predvsem za odbojko, košarko, mali nogomet, namizni tenis, badminton in telovadbo – v zaključni fazi, ko bo dograjena nova telovadnica osnovne šole v Zalogu – ter za rekreativno drsanje na bodočem drsališču pri hladilnici. Seveda pa je izvedba te rekreacije vezana na stroške, ki se že sedaj kažejo v višini ok. 8.000 dinarjev.

MALI NOGOMET

Sekcijo vodi Dušan Suhadolnik. Njih program, ki zahteva najmanj denarnih sredstev (ok. 3.000 dinarjev) bo verjetno najprej realiziran. Kupili so že drese za 2 ekipe, žoge pa imajo zaenkrat sposojene. Organizirali so že štiri tekme med poročenimi in samskimi fanti. Igrajo na igrišču pri Koteksu, katerega so fantje uredili sami in brez denarnih podpor. Pomembno je to, da pridejo ljudje na te tekme brez posebnih vabil ali plakatov.

Za odbor TVD Partizan Zalog Vilko Sluga

SATURNUŽANKE NA GRINTAVCU



Planinsko društvo Saturnus sodi prav gotovo med najbolj delavne v naši občini. Izleti, ki jih prirejajo čez celo leto so množično obiskani. Ena najbolj pomembnih akcij pa je bila „80 Saturnužank na Grintavcu“, ki je bila organizirana v počastitev 80-letnice organiziranega planinstva na Slovenskem. Akcija je kljub deževnemu vremenu lepo uspela. Lepo je uspel tudi II. Ščurkov pohod peš iz tovarne na Malo planino, ki ga je društvo organiziralo v spomin na delovnega tovariša, planinca in borca iz NOB Emila Ščurka. V društvo se vključuje tudi vedno več občanov, ki niso člani kolektiva Saturnus.

SLAVKO GERLICA